

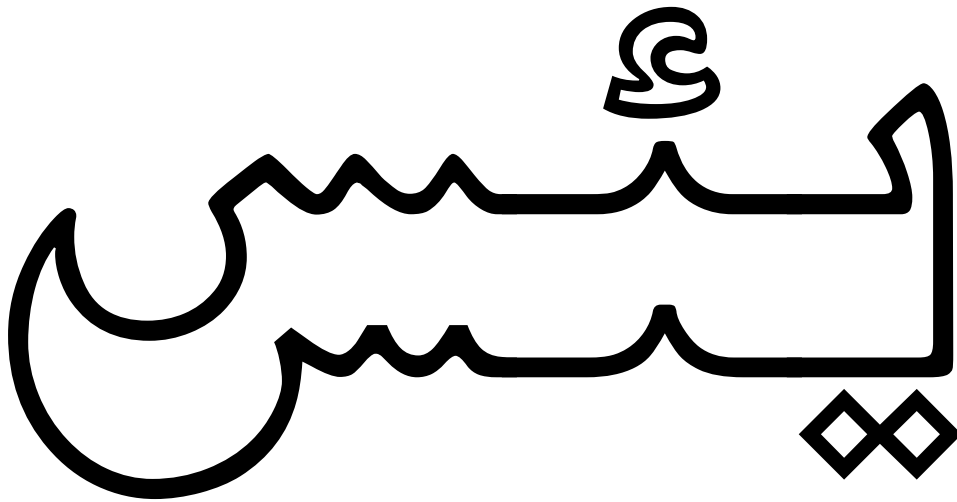

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۹۱۹

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۹۱۹، «یئس» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «یئس» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «یئس» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۹۱۹
ریشه	یئس
تعداد تکرار	۱۳
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۱۳۰

فهرست مشتقات

۱. ۱۰. یَبَاسُ (۱)	۷. ۷. یَبَسَ (۲)	۵. ۵. لَبِئْتُسُ (۱)	۳. ۳. تَبَاسُوا (۱)	۱. ۱. اسْتَبَاسُ (۱)
۱۱. ۱۱. یَبَاسُ (۱)	۸. ۸. یَبَسُوا (۲)	۶. ۶. یَبَسُوا (۱)	۴. ۴. فَبِئْتُسُ (۱)	۲. ۲. اسْتَبَاسُوا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۰۷. ۱۰۷. لقی (۱)	۸۱. ۸۱. عدد (۱)	۵۴. ۵۴. دور (۱)	۲۷. ۲۷. تم (۱)	۱. ۱. ابو (۲)
۱۰۸. ۱۰۸. مس (۲)	۸۲. ۸۲. عذب (۱)	۵۵. ۵۵. دین (۳)	۲۸. ۲۸. ثلث (۱)	۲. ۲. اتی (۱)
۱۰۹. ۱۰۹. موت (۲)	۸۳. ۸۳. عرض (۱)	۵۶. ۵۶. ذبح (۱)	۲۹. ۲۹. جبل (۱)	۳. ۳. اثم (۱)
۱۱۰. ۱۱۰. نجو (۲)	۸۴. ۸۴. علم (۱)	۵۷. ۵۷. ذکو (۱)	۳۰. ۳۰. جرم (۱)	۴. ۴. اجل (۱)
۱۱۱. ۱۱۱. نزع (۱)	۸۵. ۸۵. غضب (۲)	۵۸. ۵۸. ذهب (۲)	۳۱. ۳۱. جعل (۱)	۵. ۵. اخذ (۱)
۱۱۲. ۱۱۲. نسو (۱)	۸۶. ۸۶. غفر (۱)	۵۹. ۵۹. ذوق (۱)	۳۲. ۳۲. جمع (۲)	۶. ۶. اخر (۲)
۱۱۳. ۱۱۳. نصب (۱)	۸۷. ۸۷. غیر (۲)	۶۰. ۶۰. رحم (۳)	۳۳. ۳۳. جنب (۱)	۷. ۷. اخو (۲)
۱۱۴. ۱۱۴. نصر (۱)	۸۸. ۸۸. فرط (۱)	۶۱. ۶۱. ردد (۱)	۳۴. ۳۴. جنف (۱)	۸. ۸. اذن (۱)
۱۱۵. ۱۱۵. نطح (۱)	۸۹. ۸۹. فسق (۱)	۶۲. ۶۲. ردی (۱)	۳۵. ۳۵. جی ء (۱)	۹. ۹. ارض (۲)
۱۱۶. ۱۱۶. نعم (۲)	۹۰. ۹۰. قبر (۲)	۶۳. ۶۳. رسل (۱)	۳۶. ۳۶. حتی (۲)	۱۰. ۱۰. اسلام (۱)
۱۱۷. ۱۱۷. نئی (۱)	۹۱. ۹۱. قبل (۱)	۶۴. ۶۴. رضو (۱)	۳۷. ۳۷. حرم (۱)	۱۱. ۱۱. اکل (۱)
۱۱۸. ۱۱۸. هدی (۱)	۹۲. ۹۲. قرء (۱)	۶۵. ۶۵. روح (۴)	۳۸. ۳۸. حسس (۲)	۱۲. ۱۲. اللائی (۲)
۱۱۹. ۱۱۹. هلل (۱)	۹۳. ۹۳. قرب (۱)	۶۶. ۶۶. ریب (۱)	۳۹. ۳۹. حکم (۲)	۱۳. ۱۳. الله (۱۶)
۱۲۰. ۱۲۰. وثق (۱)	۹۴. ۹۴. قرع (۱)	۶۷. ۶۷. زلم (۱)	۴۰. ۴۰. حلل (۱)	۱۴. ۱۴. الم (۱)
۱۲۱. ۱۲۱. وضع (۱)	۹۵. ۹۵. قسم (۱)	۶۸. ۶۸. زیل (۱)	۴۱. ۴۱. حمل (۲)	۱۵. ۱۵. اله (۱۶)
۱۲۲. ۱۲۲. وعد (۲)	۹۶. ۹۶. قطع (۱)	۶۹. ۶۹. سبع (۱)	۴۲. ۴۲. حیض (۲)	۱۶. ۱۶. امر (۲)
۱۲۳. ۱۲۳. وقذ (۱)	۹۷. ۹۷. قنظ (۱)	۷۰. ۷۰. سلم (۱)	۴۳. ۴۳. خشی (۲)	۱۷. ۱۷. امن (۳)
۱۲۴. ۱۲۴. وقی (۱)	۹۸. ۹۸. قول (۱)	۷۱. ۷۱. سیر (۱)	۴۴. ۴۴. خلص (۱)	۱۸. ۱۸. انس (۴)
۱۲۵. ۱۲۵. وله (۱۶)	۹۹. ۹۹. قوم (۵)	۷۲. ۷۲. سئم (۱)	۴۵. ۴۵. خلف (۱)	۱۹. ۱۹. انن (۸)
۱۲۶. ۱۲۶. ولی (۲)	۱۰۰. ۱۰۰. کبر (۱)	۷۳. ۷۳. شرر (۲)	۴۶. ۴۶. خمس (۱)	۲۰. ۲۰. اول (۳)
۱۲۷. ۱۲۷. یسر (۱)	۱۰۱. ۱۰۱. کذب (۱)	۷۴. ۷۴. شهر (۱)	۴۷. ۴۷. خنزr (۱)	۲۱. ۲۱. اوی (۱)
۱۲۸. ۱۲۸. یوسف (۳)	۱۰۲. ۱۰۲. کفر (۸)	۷۵. ۷۵. شیء (۲)	۴۸. ۴۸. خنق (۱)	۲۲. ۲۲. ائی (۱)
۱۲۹. ۱۲۹. یوم (۲)	۱۰۳. ۱۰۳. کلم (۱)	۷۶. ۷۶. صحب (۲)	۴۹. ۴۹. خیر (۲)	۲۳. ۲۳. ایی (۳)
۱۳۰. ۱۳۰. یثس (۴)	۱۰۴. ۱۰۴. کمل (۱)	۷۷. ۷۷. صنع (۱)	۵۰. ۵۰. دعو (۱)	۲۴. ۲۴. برح (۱)
	۱۰۵. ۱۰۵. کون (۱)	۷۸. ۷۸. صوب (۱)	۵۱. ۵۱. دمم (۱)	۲۵. ۲۵. بنو (۲)
	۱۰۶. ۱۰۶. لحم (۱)	۷۹. ۷۹. ضرر (۱)	۵۲. ۵۲. دمو (۱)	۲۶. ۲۶. بئس (۱)
		۸۰. ۸۰. ظنن (۱)	۵۳. ۵۳. دی (۱)	

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۳} حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخُزَيْرِ وَمَا أِهْلَ لِعَیْرِ اللَّهِ بِهِ وَ الْمُنْخَنِقَةُ وَ الْمُؤَفَّذَةُ وَ الْمُرْدَبَةُ وَ التَّطَيَّحَةُ وَ مَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَ مَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَ أَنْ تَسْتَفْسِمُوا بِالْأَيْدِي وَ لَكُمْ فِي ذَلِكَ لَعْنَةُ اللَّهِ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَ احْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَنْتُمْ عَلَيْكُمْ بِعَمَتِي وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِيْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ
۲. {هود - ۹} وَ لَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ
۳. {يوسف - ۸۰} فَلَمَّا اسْتَيْسَأُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
۴. {يوسف - ۸۷} يَا بَنِي إِذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَ أَخِيهِ وَ لَا تَبَيَّنُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبَيِّنُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ
۵. {يوسف - ۸۷} يَا بَنِي إِذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَ أَخِيهِ وَ لَا تَبَيَّنُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبَيِّنُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ
۶. {يوسف - ۱۱} حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَأَ الرُّسُلُ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نُصْرًا فَنَجَّى مِنَ نِقَاشٍ وَ لَا يَرُدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ
۷. {الرعد - ۳۱} وَ لَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلَّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَلَمْ يَبَيِّنْ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَ لَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا نُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةً أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ
۸. {الإسراء - ۸۳} وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَ نَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَكْفُرًا
۹. {العنكبوت - ۲۳} وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ لِقَائِهِ أُولَئِكَ يَكْفُرُونَ مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۱۰. {فصلت - ۴۹} لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دَعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَكْفُرُوا بِقَوْلِهِ قَوْلًا
۱۱. {المتحنة - ۱۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَبَيِّنُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبَيِّنُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ
۱۲. {المتحنة - ۱۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَبَيِّنُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبَيِّنُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ
۱۳. {الطلاق - ۴} وَ اللَّائِي يَبَيِّنُ مِنَ الْمَجِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَ اللَّائِي لَمْ يَحْضَنْ وَ أُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا